

THE EXAMINATION OF FOREIGN LANGUAGE EXAM AS GERMAN ASSESSMENT INSTRUMENT

**YABANCI DİL SINAVININ ALMANCA ÖLÇME ARACI OLARAK
İNCELENMESİ**

Fatma KARAMAN¹

Abstract

Assessment and evaluation process has a special importance by foreign language teaching as purpose content, teaching circumstances which constitute the basic items of curriculum because assessment and evaluation process inform us about convenience of curriculum, attribution of teaching process as well as level of achievement of learners. First of all by foreign language, to be able to carry out reliable measurements and to be able to decide correctly about the applicants which depends on these measurements, a proper assessment instrument must be prepared. In Turkey there are critical problems by assessting knowledge of foreign language as well as teaching foreign language. In our country, till now some different foreign placement examinations were held under the name of KPDS, UDS, TUS, DUS, which depend on place of use of point to be taken. Associated with the regulations, which is about the principles and procedures and is passed at 04.01.2013, all these exams are called YDS (foreign language placement test). In this research it is examined, whether YDS, which is carried into practice recently as foreign language placement test in Turkey, serve an intended purpose for german language assessment instrument or not and also why its name is changed and associated with this whether something in content of the exam is changed is examined. Under the light of education and training regulations of ministry of national education, it is searched that whether YDS as German exam is eligible to evaluate language knowledge, also characteristics of questions and their distribution, viability and whether all four skills are included or not. In Addition to that which proficiency field must be examined by the foreign language assessment instrument is announced. Adequate and missing parts of the exam are examined and introduced concrete suggestions in order to increase the validity of the exam.

Keywords: Foreign language teaching, YDS, assessment and evaluation, assessment instrument.

Özet

Yabancı dil öğretiminde eğitim programının temel öğelerini oluşturan amaç, içerik, öğretim durumları gibi ölçme ve değerlendirme süreçleri de özel bir öneme sahiptir. Çünkü ölçme ve değerlendirme işlemi bize eğitim programının uygunluğu, öğretim sürecinin niteliği yanında öğrenenlerin başarı düzeyleri gibi birçok konuda bilgi vermektedir. Yabancı dilde güvenilir ölçümler yapabilmek ve bu ölçümlere bağlı olarak adaylar hakkında doğru kararlar verebilmek öncelikle uygun bir ölçme aracının hazırlanmasını gerektirir. Türkiye’de yabancı dil öğretiminin yanı sıra yabancı dil bilgisini ölçme boyutunda da ciddi sorunlar vardır. Şu ana kadar ülkemizde alınacak puanın kullanım yerine bağlı olarak KPDS, ÜDS, TUS, DUS adı altında yabancı dil seviye belirleme sınavları yapılmaktaydı. 04.01.2013 tarihli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Belirleme Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelikle bu sınavların hepsi bir çatı altında toplanarak YDS (Yabancı Dil Seviye Belirleme Sınavı) adını almıştır. Bu araştırmada Türkiye’de yabancı dil bilgisini seviye tespit sınavı olarak yeni uygulamaya geçen YDS’nin Almanca dil bilgisini ölçme aracı olarak kullanım amacına hizmet edip etmediği, bu isim değişikliğinin nedeni, yapılan bu isim değişikliğine bağlı olarak sınavın içeriğinde değişiklik yapıp yapılmadığı incelendi. YDS Almanca testinin hedefe ulaşmada istenilen düzeyde dil bilgisini ölçmek için nitelikli olup olmadığı, soru tiplerinin özellikleri ve dağılımı, uygulanabilirliği ve dört beceriye eşit derecede yer verilip verilmediği ölçme ve değerlendirme, yabancı dil öğretim esasları Milli Eğitim Bakanlığı Yabancı Dil Bilgisi Seviye Belirleme Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik ışığında araştırıldı. Ayrıca yabancı dil ölçme aracının hangi yeterlilik alanlarını yoklaması gerektiği açıklandı. Sınavın yeterli ve eksik olan yanları tespit edilerek geçerliliğini artırmak amacıyla eksikliklere yönelik somut öneriler sunuldu.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil öğretimi, YDS, ölçme ve değerlendirme, ölçme aracı.

¹ Arş. Gör., Çukurova Üniversitesi Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Adana. karamanf@cu.edu.tr

Giriş

Türkiye’de yabancı dil öğretiminde başarının istenen düzeyde olmamasının nedenleri arasında öğretmenlerin donanımı, öğrencilerin ilgisi, motivasyonu, dersin işlenişinde kullanılan yöntem, ders araç ve gereçleri (Aktaş, 2004: 45) gibi pek çok durumun yanında öğretim sürecinin bir devamı olan ölçme ve değerlendirmedeki aksaklıklar da önemli bir etkidir. Yabancı dil öğretiminde, eğitim programının temel öğelerini oluşturan amaç, içerik, öğretim durumları gibi her bir unsurun önemi olmakla birlikte ölçme ve değerlendirme süreçleri de büyük bir rol oynamaktadır. Çünkü gerek öğretimin etkililiği hakkında, gerekse öğrencilerle ilgili bazı eğitim kararları vererek değerlendirmede bulunmak için ölçme ve değerlendirme etkinliklerinde bulunmak gerekmektedir (Tan, 2005: 184). Ne var ki yabancı dil öğretiminde yöntem, ders programı, öğrenci ve öğretmen nitelikleri, materyaller gibi birçok konu üzerinde durulmakta, ancak ölçme ve değerlendirme boyutuna gereken hassasiyet gösterilmemektedir. Bu bağlamda araştırmamızda Türkiye’de yabancı dil seviyesini ölçme amacıyla yapılan YDS Almanca testinin hedefe ulaşmada istenilen düzeyde dil bilgisini ölçmede nitelikli olup olmadığı, soru tiplerinin özellikleri ve dağılımı, uygulanabilirliği ve dört beceriye eşit derecede yer verilip verilmediği ölçme ve değerlendirme, yabancı dil öğretim esasları ve Milli Eğitim Bakanlığı Yabancı Dil Bilgisi Seviye Belirleme Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik ışığında incelenecektir.

YDS Yönetmeliği

Yabancı Dil Bilgisi Seviye Belirleme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik 04.01.2013 tarihli ve 28518 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Buna göre ”2013 yılından itibaren ÖSYM tarafından, yabancı dil bilgisi seviye belirlemeye yönelik olarak, sadece Yabancı Dil Seviye Belirleme Sınavı (YDS) yapılacaktır. Diğer yabancı dil bilgisi seviye belirleme sınavları (ÜDS/KPDS vb.) yapılmayacaktır. Ayrıca; ÖSYM tarafından uygulanan ve içeriğinde yabancı dil sorusu/testi bulunan sınavlarda yabancı dil sorusu/testi bulunmayacak, bu adayların sınav sonuçlarının değerlendirilmesinde YDS’den alacakları puanlar kullanılacaktır” (ÖSYM Başkanlığı, erişim: 04.02.2014). Yapılan bu değişiklik ile birlikte şu ana kadar yabancı dil seviyesini ölçen ÜDS ve KPDS adıyla bilinen dil seviye tespit sınavlarının tamamı kaldırılıp yerine tek bir sınav olan YDS uygulamaya konulmuştur. İçerik ve amaç açısından ÜDS ve KPDS’den bir farkı olmayan bu sınavda sadece isim değişikliği yapılmıştır. Yapılan bu isim değişikliğinin nedeni ise sınavın içeriğinde, soru tipinde, ölçülmek istenen dil becerisi ve hedef davranış bağlamında değişikliğin olması değil; sadece sınavın hitap ettiği hedef kitlenin büyümesidir.

Daha önce belirttiğimiz gibi şu ana kadar yabancı dil sınavı, sınav sonucunun kullanım yerine bağlı olarak ÜDS, KPDS, TUS, DUS vb. şeklinde ayrı ayrı yapılmaktaydı. Örneğin ÜDS (Üniversiteler Arası Kurul Yabancı Dil Sınavı) akademisyenlere yönelik Doçentlik Sınav Yönetmeliği uyarınca doçent adaylarının gireceği merkezi bir sınav olarak yapılmaktaydı. Buna ilaveten ÜDS’ye doktora ve sanatta yeterlilik yapacaklar da girmektedir. Fen Bilimleri, Sağlık Bilimleri ve Sosyal Bilimleri olmak üzere üç ayrı alanda, yılda iki kez Mart ve Aralık aylarında yapılmaktaydı. YDS ile kıyaslandığında sınavın alanlara göre ayrı yapılması hem okuma parçalarının hem de sınav sorularında kullanılan kelime bilgisinin alanla ilgili terminolojiye uygun olması açısından uygun bir durum idi. KPDS (Kamu Personel Seçme Sınavı) ise yabancı dil tazminatından yararlanmak isteyen 657 sayılı devlet memurlarının yabancı dil bilgisi seviyesini ölçmek amacıyla ÖSYM tarafından yapılmaktaydı. Bu nedenle sınavın tek isim altında toplanması akademisyenleri etkilemekle kalmayıp aynı zamanda dil tazminatı almak için KPDS’ye girmek durumunda kalan çok sayıda memuru da ilgilendirmektedir. Öte yandan TUS (Tıpta Uzmanlık Sınavı) ve DUS (Diş Hekimliği Uzmanlık Sınavı) adayları bilim sınavları

haricinde dil yeterliklerini ispatlamak için bu sınava girmek durumundaydılar. Tüm bunlara ilaveten KPSS adayları da yeni YDS'den aldıkları puan ile birtakım meslek memurluklarına ve görevlere başvurmak durumunda kalmıştır. Görüldüğü gibi yabancı dil seviyesini ölçmek amacıyla ÖSYM tarafından yapılan tüm bu sınavlar tek bir çatı altında toplanarak YDS adını almıştır.

YDS'de dikkat edilmesi gereken diğer bir nokta da hedef kitlenin çeşitli olmasına bağlı olarak ölçme aracının seçilirken veya hazırlanırken adayların öğrenim görmüş veya görmekte oldukları farklı bölümleri, dil düzeylerini, çalışma alanlarını göz önünde bulundurmak olacaktır (Karakuş, 2013: 17). Çünkü ölçme aracını oluşturan her bir birimin büyümesi, hata oranının da büyümesi anlamına gelmektedir. Ölçmede birim, bir ölçme boyunca değişmeyen ve ölçmedeki saymayı esas alan çokluk anlamına gelmektedir (Turgut, Baykal, 2010: 106). Ölçme sürecinde ölçme işleminin yapılmasını kolaylaştıracak ve ölçme sonuçlarının kullanılacağı amaca uygun düşecek bir birim seçmek bu nedenle çok önemlidir.

Ölçme aracı olarak YDS

Diğer öğretim alanlarında olduğu gibi yabancı dil öğretiminde de ölçme araçları büyük bir önem taşımaktadır. Çünkü dil öğretimi çok boyutludur. Beceriler, dil yapıları, sözcük bilgisi, konu, söylem bilgisi gibi farklı kategoriler ele alınmaktadır (Altınışdört, 2010: 176). Hedef davranışların kazanılıp kazanılmadığı ölçme işlemi aracılığıyla belli olmaktadır. Buradaki amaç öğrenci başarısı hakkında etkili ve hatasız ölçmeler yapmaktır. Bunun için güvenilirliği ve geçerliliği yüksek bir ölçme aracına ihtiyaç vardır. Geçerlilik, testin ölçmeyi planladığı kazanımı ne derece ölçtüğünü belirlerken güvenilirlik ölçme aracının kararlılığı, aynı ve benzer sonuçları vermesi, tutarlığı ve duyarlılığıdır (Oktaylar [Ed.], 2012: 84-102). Ölçme aracından elde edilen ölçümlere bağlı olarak değerlendirmenin doğru olabilmesi için öncelikle ölçme işleminin doğru yapılması gereklidir. Bu ise ölçme aracının yukarıda bahsettiğimiz gibi geçerli ve güvenilir olmasıyla mümkündür.

Yine derste veya programlarda yer alan hedef davranışların ölçme araçlarında bulunması da geçerliliği arttırmaktadır. Öğretim hedefleri hangi davranış alanlarına hitap ediyorsa o hedef davranışı ölçmeye yarayacak bir ölçme aracı geliştirilmelidir. Çünkü iyi bir çalışma ve planlamayla uygulanan ölçme ve değerlendirme işlemi, öğrenci başarısını etkili ve hatasız olarak belirlemeyi sağlamaktadır (Gözütok, 2006: 233-236). Bu bağlamda yabancı dil öğretiminde yer alan hedef davranışlar ölçme ve değerlendirme sürecine kaynaklık etmeli ve ölçme araçları bu davranışları ölçecek şekilde hazırlanmalıdır.

Mili Eğitim Bakanlığı Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Yönetmeliğinde yabancı dil eğitimi ve öğretiminin amacı madde 5'te şu şekilde belirlenmiştir: "Örgün, yaygın ve uzaktan öğretim kurumlarındaki yabancı dil eğitimi ve öğretiminin amacı, Milli Eğitimin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak okul ve kurumların amaç ve seviyeleri de göz önünde bulundurularak eğitim ve öğretimi yapılan yabancı dilde bireylerin;

- a) Dinleme-anlama,
- b) Okuma-anlama,
- c) Konuşma,
- ç) Yazma

becerileri kazanmalarını, öğrendiği dille iletişim kurmalarını ve yabancı dil öğretimine karşı olumlu tutum geliştirmelerini sağlamaktır" (Tebliğler Dergisi, Haziran

2006/2585-EK). Milli Eğitim Bakanlığı Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Yönetmeliğinde görüldüğü gibi yabancı dille ilgili dört temel hedef davranışın, becerinin edinilmesi öngörülmektedir. Çünkü didaktik (eğitsel) açıdan dil becerileri ile dile hakim olmanın boyutları arasında önemli bir bağ vardır. Her becerinin iletişimsel bir yönü vardır, yani dil becerileriyle iletişim süreci başarıya ulaşmaktadır (Storch, 2009: 20). Dile hakim olup olunmadığı dört temel beceride yetkin olma durumuyla anlaşılmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı Yönetmeliği ve Storch'un düşüncesiyle paralel olarak yabancı dil öğretiminde ölçme ve değerlendirme yapılırken okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerinin tümünün esas alınması gerekmektedir. Dinleme, okuma, konuşma ve yazma dilin kullanımında icra edilen dört temel dil becerileridir. Yabancı dil öğrenen kimse öncelikle hedef dilde temel becerileri edinmek durumundadır. Dili kullanan birey çoğu zaman bu becerilerin hepsini karşılıklı etkileşim içerisinde kullanmaktadır. Örneğin konuşmacı durumunda olan bir birey, konuşmasının ardından dinleyici olacak, yazdığı yazıyı sesli okuyarak ne yazdığını gözden geçirecek veya duyduklarını yazıya aktaracaktır (Storch, 2001: 16). Bu bağlamda ölçme ve değerlendirme yapılırken bu yeterlilik alanları dikkate alınmalıdır.

YDS sonucunda amaca göre değerlendirme kapsamında olan değer biçmeye dönük (sonuç görmeye yönelik) değerlendirme türü yapılmaktadır. Bu değerlendirme türü, öğrenci başarısını değerlendirmeye yönelik bir karar verme durumudur. Öğrenci başarısını değerlendirme, hedefler doğrultusunda erişilen öğrenme düzeylerini ölçerek, söz konusu sonuçları bir ölçüte vurup, ölçülen öğrenme düzeyi hakkında bir değer yargısına varma sürecidir (Turgut, 1988 içinde: Erkan, Gömleksiz [Ed.], 2008: 24). Bu değerlendirme sonucunda adaylar hakkında ölçülmek istenen davranışlarla ilgili bir karara varılır. "Amaç, öğrenciye tamamlanan eğitim sonucundaki seviyesini, ulaştığı noktayı bildirmektir" (Güler, 2011: 14). Şimdi yapılan açıklamalar doğrultusunda YDS sınavının incelenmesi uygun olacaktır.

Soru Tipi Bağlamında YDS'nin Değerlendirilmesi

Toplam seksen sorudan oluşan YDS'nin soru dağılımı aşağıdaki gibidir:

- Dilbilgisi soruları
- Kelime Bilgisi
- Cümle tamamlama
- Çeviri soruları
- Diyalog ve durum soruları
- Eşanlam soruları
- Paragraf soruları

Bu sınavda yukarıda da görüldüğü gibi dilbilgisi, kelime bilgisi, okuma/anlama becerisi ölçülmektedir. Okuma becerisi dışındaki dinleme, konuşma, yazma becerileri ise sınavın kapsamına alınmamıştır.

İlk on altı soru cümle bağlamında kelime bilgisi ve dilbilgisini ölçmek için hazırlanan boşluk doldurma soru tipidir. Bu soru tipinde hem kelime bilgisi hem de dilbilgisel yapılar aynı anda ölçülmeye çalışılmıştır. Bu on altı soruyu takip eden on soru da ilk on altı soruda olduğu gibi sadece kelime ve dilbilgisini ölçmeye yöneliktir. Buradaki ölçüm, cümle düzeyinde değil de metin düzeyinde yapılmaktadır. Dilbilgisi soruları metnin içerisine dağıtılmıştır. Görünüş geçerliliği bağlamında değerlendirdiğimizde de soru tarzı aynı olmasına rağmen yönergelerin tekrar tekrar yazılması görünüş geçerliliğini düşürmüştür. Görünüş geçerliliği bir testin ne ölçtüğüyle değil, testin biçimsel olarak görünüşüyle ilgili bir kavramdır (Tekin, 2004: 53). 27'den 36'ya kadar olan sorularda boş bırakılan cümlelerin yine uygun olan cümle ile doldurulması istenmektedir. Cümleler genelde bağlaçlar ve yan cümlelerden oluşmaktadır. Burada

da yine dilbilgisel kategoriler ölçülmeye çalışılmıştır. Cümle, adaylar tarafından anlaşılmasa dahi yapısal olarak kolayca çözülebilecek tarzda sorular yer aldığı gibi; cümlelerin ne demek istediği anlaşılmadan yapısal ipuçlarıyla çözümlenmelerin mümkün olmadığı sorular da yer almaktadır.

37. soruya kadar kelime ve dilbilgisini ölçen soruları Almancadan Türkçeye ve Türkçeden Almancaya çeviri soruları takip etmektedir. Bu soru tarzları ise çeviri bilgisini ölçebilecek nitelikte değildir; çünkü adaylar çevirisi yapılacak cümlelerin sadece yüklemine, bağlacına, öznenin tekillik çoğulluk durumuna, eylemin tarzına ve bunlar gibi birçok ipucu oluşturacak yapılara bakarak rahatlıkla soruyu çözebilmektedir. Oysaki adayların bu çeviri sorularını yapması onların iyi çeviri yaptığı anlamını taşımamakta yine adayların kelime ve dilbilgisel kategorileri bilip bilmediğini ortaya koymaktadır. Burada hedef davranış bağlamında çeviri yeterliliğini ölçüyor gibi görünse de test, bu amaç için uygun değildir; çünkü sadece yükleme bakarak adaylar doğru yanıtı bulabilmektedir. Bu durum ise ölçme ve değerlendirme açısından gerçek durumu yansıtmayan şans başarısı olarak değerlendirilir.

Sınavda ayrıca okuduğunu anlamaya yönelik her biri dört sorudan oluşan toplam beş kısa metin yer almaktadır. Bu metinler daha çok farklı farklı terminolojiyi içeren bilimsel içerikli metinlerdir. Sınavın artık ÜDS'de olduğu gibi sadece akademisyenlere yönelik bir sınav olmaması ve hedef kitlesini genel olarak öğrencilerin, öğretmen ve memur adaylarının, uzmanların, akademisyenlerin ve dil bilgisini ölçmek isteyen diğer adayların da oluşturması nedeniyle içeriğinin edebi, felsefi, özgün metinler gibi çok çeşitli olması gereklidir. Metinlerin çeşitlilik göstermesine bağlı olarak paragrafların dili daha basit ve anlaşılır hale gelecektir. Bu tarz soru tipi ise yine sadece okuduğunu anlamaya yönelik olarak tek bir beceriyi ölçmektedir. Sorularda kullanılan metinlerin diline baktığımız zaman, metin dilinin zor olduğunu görmekteyiz. Adayların seviyelerinin daha net ortaya çıkması için ağır metinlerin yanında kolay metinlerin de yer alması daha uygun olacaktır.

Karşılıklı konuşmada boş bırakılan kısmı doldurma şeklinde beş soru yer almaktadır. Bu soru tipi ise adaylardan verilen diyalogun uygun şekilde doldurulması istenmektedir. Diyalogların iki kişilik konuşma şeklinde sürdürülmesi, bu soru tipiyle konuşma becerisinin ölçülmeye çalışıldığı amaçlanmış gibi görünse de aslında yine okuduğunu anlamaya yönelik bir soru tarzıdır.

Verilen Almanca cümleye anlamca en yakın cümleyi bulma şeklindeki soru tipinde adayların okuduğunu anlayarak farklı bir biçimde ifade edebilme güçleri ölçülmeye çalışılmıştır. Bu soru tipi okuma/anlama becerisini test etmeye yöneliktir. Verilen metinde boş bırakılan yere anlamca uygun olan cümleyi yerleştirme biçimindeki sorularda adayların metni anlamaları ve seçeneklerden konu bütünlüğü bağlamında uygun olan cümleyi yerleştirmeleri istenmektedir. Burada da yine yukarıda belirttiğimiz gibi okuma becerisi ölçülmeye çalışılmıştır. Sınavın son bölümünde bir önceki soru tipinin tersi olarak verilen metinde anlam bütünlüğünü bozan cümlelerin bulunması istenmektedir. Burada da yine okuma becerisinin ölçülmesi amaçlanmıştır.

Aşağıda bu soruların ölçme alanlarına göre frekans ve yüzde dağılımı verilmiştir.

Tablo 1.

2013 YDS Almanca Testi Sorularının Ölçme Alanlarına Göre Frekans (F) ve Yüzde (%) Dağılımı

	f	%
Kelime Bilgisi	14	17, 5
Dilbilgisi	12	15
Çeviri	6	7, 5
Okuma	48	60
Toplam	80	100,0

Tablo 1’ de görüldüğü gibi 80 sorudan 14’ ü (% 17, 5) kelime bilgisi sorularından, 12’ si (%15) dilbilgisi, 6’ sı (% 7,5) çeviri, 48’ i (% 60) okuma anlama sorularından oluşmaktadır. Yukarıda gerek Milli Eğitim Bakanlığı Yönetmeliği gerekse de alan uzmanları tarafından desteklenen açıklamalara baktığımız zaman hedef davranışlar ile ölçülmek istenen davranışlar arasında bir tutarsızlık olduğunu görmekteyiz. Çünkü söz konusu sınav kelime bilgisi ve dilbilgisine ek olarak bir de okuma becerisini ölçmeye yöneliktir. Adayların dinleme, konuşma ve yazma becerileri ise test edilmemektedir. Aktaş iletişimsel yetiyle ilgili yaptığı bir araştırmada iletişimsel yetiyi oluşturan dört temel dil becerisinin (dinleme, konuşma, okuma, yazma) birbirinden kopuk değil de hepsinin bir bütün halinde kavratılmasının gerektiğinin altını çizmiştir (Aktaş, 2004: 45-57). Buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme işleminin de bu yönde yapılması gerekmektedir. Bu amaçla yapılacak bir ölçme işlemi için YDS uygun bir ölçme aracı değildir. Bunun yerine hem teknik hem de mekânsal imkânlar geliştirilerek üçüncü maddede öngörülen Toefl veya TestDAF (Test Deutsch als Fremdsprache) vb. bir elektronik/dijital sınav sisteminin uygulamaya konulması gereklidir. TestDAF, Almanya’da yükseköğrenim görmek isteyen veya dil seviyesini göstermek isteyenlerin girebileceği bir sınavdır. TestDAF, dil bilgisi düzeyini, okuma anlama, dinleme anlama, yazılı ifade ve sözlü ifade olmak üzere dört ayrı bölümde ölçmektedir. Bu nedenle TestDAF belgesinde her bölümün puanı ayrı olarak yer alır. Böylece söz konusu bu sınav bu dört bölümdeki eksiklikler ve artılar hakkında detaylı bilgi verebilmektedir.

TestDAF sınavının kapsamına baktığımız zaman okuma- anlama bölümünde toplam 30 maddeli 3 okuma metninin yer aldığını görmekteyiz. Bunun için verilen süre ise 60 dakikadır. Dinleme- anlama bölümünde 25 maddeli 3 dinleme metni olmakla birlikte süre 40 dakikadır. Yazılı ifade bölümünde 60 dakika sürecek bir yazma sorusu yer almaktadır. Son bölüm olan sözlü ifade de ise 7 bölümlük konuşma soruları yer almaktadır. Bunun için verilen süre 30 dakikadır. Bu bölümde istenilenler kaset veya CD’den dinlenir. Dinlerken söylenenler aynı anda soru kitapçığından okunabilir. Yanıtlar kaset veya CD’ye kaydedilir (g.a.s.t. , erişim: 03.02.2014). Yabancı dil seviye ölçümünün doğru bir şekilde yapılabilmesi için Türkiye’de de bu tarz bir sınavın uygulamaya konulması gerekmektedir. Çünkü yukarıdaki tablodan da görülebildiği gibi dört beceriden sadece bir beceriyi (okuma) ölçmek adayların bütün dil bilgisi seviyeleri hakkında karar vermek için yeterli değildir.

Sonuç ve Öneriler

Yaptığımız araştırma sonucunda yeni yabancı dil seviye tespit sınavı olan YDS’de ne içerik, ne de biçimsel olarak değişiklik olduğunu tespit ettik. YDS adeta KPDS ve ÜDS’nin mirasçısıdır. Sınav içeriğinde hiçbir değişiklik yapılmadan sadece sınavın adı değiştirilmiştir. Bir beceriyi değerlendirerek adayların dil bilgisi seviyesi hakkında genel bir değerlendirmede bulunmak kapsam geçerliliği açısından yanlış bir durumdur. “Kapsam geçerliliği, bir bütün olarak testin ve testteki her bir maddenin maksada ne derece hizmet ettiği” (Tekin, 2004: 45). YDS aslında genel anlamda dili bilme derecesini ölçmemekte sadece okuma becerisini ölçmektedir. Bu nedenle okuma becerisi için ölçme aracı olarak geçerliliği yüksek bir sınav olduğu söylenebilmesine rağmen dile hakim olma seviyesini ölçme aracı olarak geçerliliği yüksek bir ölçme aracı olduğu söylenememektedir. YDS’nin test şeklinde olması sınavın hem puanlamasını kolaylaştırmış hem de uygulanabilirliğini arttırmıştır. Bu ise olumlu bir durumdur. Ölçme aracının güvenilirlik, geçerlik ve kullanılabilirlik bakımından istenen niteliklerde olmaması, ölçme sonuçlarının hatalı olma olasılığının yüksek olacağı anlamına gelmektedir (Erkan, Gömleksiz [Ed.], 2008: 40). Ölçme sürecinde kullanılan ölçme aracının uygun olmaması, ölçme işleminin sonuçlarına bakılıp belli ölçütler dikkate alınarak yapılan değerlendirmenin de yanlış olduğu anlamı çıkmaktadır.

Dinleme, konuşma, yazma ve okuma becerilerini kazanmak kendi anadilimizi öğrenmede ne kadar ön koşul ise her hangi bir yabancı dili öğrenmede de o kadar ön koşuldur. Modern yabancı dil öğretiminde bu becerilerin bir bütün olarak ele alınması ve birinin diğerine tercih edilmemesi anlayışı ağırlık kazanmaktadır (Aktaş, 2004: 50). Bu nedenle dil becerilerini ölçmeye yönelik bir yabancı dil ölçme aracı geliştirilmelidir.

Sınav yukarıda belirttiğimiz gibi TestDAF veya Toefl gibi dijital tabanlı bir sistemle uygulanabilir. Almanca bilgisini ölçmek için kullanılan TestDAF gibi dijital sınav çeşitleri geliştirilip uyarlanmak üzere kaynak olarak alınabilir. Veyahut hazır olan dijital teknik ve altyapı değişiklik yapılmadan kullanılabilir. Çünkü bu tarz sınavların amacı yönetmelikte belirtildiği gibi dili hem yazılı hem de sözlü olarak kullanabilen nitelikli öğrenci, personel ve akademisyen yetiştirmektir. Teknik altyapı yetersizliği, mali destek ve nitelikli eleman eksikliği nedeniyle bu tarz bir değişiklik yapılmış olabileceği düşünülebilir. Fakat dil laboratuvarlarının teknik altyapısı geliştirilip güçlendirilerek bu yönde bir sistemin etkin kullanımı sağlanmalıdır. Bu çalışmayla yabancı dil öğretiminde ölçme ve değerlendirme sürecinin gerçekleşmesinin ayrıntılı bir çalışmayı gerektirdiği vurgulanmıştır.

Kaynakça

- Aktaş, Tahsin, (2004), Yabancı Dil Öğretiminde İletisimsel Yeti, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt: Sayı: 12, ss. 45-57, Konya: Selçuk Üniversitesi.
- Altmışdört, Gonca, (2010), Yabancı Dil Öğretiminde Nasıl Bir Ölçme-Değerlendirmeye Gerek Vardır, Kuramsal Eğitimbilim Dergisi, Cilt: 3, Sayı: 2, ss. 175-200.
- Erkan, Serdar/Gömleksiz Müfit [Ed.], (2008), Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, Ankara, Nobel Yayınevi.
- G.a.s.t. , www.testdaf.de/teilnehmer/pdf/informationen-tr.pdf, erişim: 03.02.2014.
- Gözütok, Dilek, (2006), Öğretim İlke ve Yöntemleri, Ankara, Ekinoks Eğitim Danışmanlık.

Karaman, F. (2015). Yabancı Dil Sınavının Almanca Ölçme Aracı Olarak İncelenmesi, ss 1-8.

- Güler, Neşe, (2011), Eğitimde ölçme ve Değerlendirme, Ankara, Pegem Akademi.
- Karakuş, Baki, (2013), Üniversite Yabancı Dil Hazırlık Sınıflarında Uygulanan Modüler Sistemdeki Ölçme ve Değerlendirme, Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, Cilt: 2, Sayı: 4, ISSN: 2146-9199.
- Milli Eğitim Bakanlığı, (2006), Milli Eğitim Bakanlığı Yabancı Dil Eğitimi Ve Öğretimi Yönetmeliği, http://mevzuat.meb.gov.tr/html/26184_1.html, erişim: 07.01.2014.
- Oktaylar, Hasan, [Ed.], (2012), Ölçme ve Değerlendirme, Ankara, Yargı Yayınevi.
- ÖSYM Başkanlığı, Duyurular, www.osym.gov.tr, erişim: 05.01.2014.
- Storch, Günther, (2009), Deutsch als Fremdsprache- Eine Didaktik, Stuttgart, Wilhelm Fink Verlag.
- Tan, Şeref, (2005), Öğretimi Planlama ve Değerlendirme, Ankara, Pegem Yayıncılık.
- Tekin, Halil, (2004), Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, Ankara, Yargı Yayınevi.
- Turgut, M. Fuat/ Baykul Yaşar, (2010), Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, Ankara, Pegem Akademi.